

יורה הלכות בשר בחלב סימן פט דעה שטו

בשר עוף אחר גבינה אינו צריך לא קינוח ולא נטילה. הגה ויש מחמירין אפילו כזכר אחר גבינה (מרדכי בשם מהר"ם וצ"י זא"ח) וכן נוהגין שכל שהגבינה קשה אין אוכלין אחריה אפי' בשר עוף כמו בגבינה אחר בשר (וכן הוא בזוהר) ויש מקילין ואין למחות רק שיעשו קנוח והדחה ונטילת ידים מיהו טוב להחמיר. ג. אכל תבשיל של בשר מותר לאכול אחריו תבשיל של גבינה והנטילה ביניהם אינה אלא רשות (ויש מנריכים נטילה) (שערים והגהות) אבל אם בא לאכול הגבינה עצמה אחר תבשיל של בשר או הבשר עצמו אחר תבשיל של גבינה חובה ליטול ידיו. הגה ושומן של בשר דינו כבשר עצמו (רש"א סימן ט"י) ונהגו עכשיו להחמיר שלא לאכול גבינה אחר תבשיל בשר כמו אחר בשר עצמו ואין לשנות ולפרוץ גדר (ארוך וצ"י) מיהו אם אין בשר בתבשיל רק שנתבשל בקדירה של בשר מותר לאכול אחריו גבינה ואין בו מנהג להחמיר וכן נוהגין לאכול בשר אחר תבשיל שיש בו גבינה או חלב מיהו יש ליטול ידיו ביניהם ואפילו לא יאכל בשר ממש רק

דעת תורה

הג"ה: ויש מחמירין אפי' בבשר אחר גבינה. עי' עקרי הד"ט סי' י' אות ה' באורך [מ"ש מדברי הזוהר אם להחמיר כזכר או בשר עוף אחר גבינה יעו"ש באורך זוה].

שאל ומשיב מ"ח ת"א סי' .. ויד שאל כאל שחמה ע"ז מחולין ק"ח ח' [דאיתא התם: מכדי רב במאן וכו' הכא במאי עסקין דנפל ברוטב עזה. ופירש"י ברוטב עזה דק דק של בשר ושומן דכולי' מין בשר הוא ע"כ, יעו"ש מ"ש זוה]. ורש"א שם ודף ק"א [זא"ד ח"ל: וה"נ רוטב מיקרי והאי בשר מיקרי ולא הוי מין במינו וכו' ולקמן נמי אמרין בשמעטא דטפ"ח ברוטב לאו מין בשר הוא וכו' ע"ש]. ועי' חולין ק"כ ע"א מאי רוטב שומנא, ופירש"י שומן שעל המרק ופריך הוא עצמו יטמא טומאת אוכלין וכו' ע"ש.

מיהו אם אין בשר בתבשיל וכו'. עי' ח' רעק"א דגם צבישל דבר חריף נראה דשרי. ועפ"מ ג' ח"ח סי' תצ"ד זא"ח סק"י שכתב דאסור לאכול זנון שחתכו בסכין של חלב בתוך ו' שעות אחר אכילת בשר וצ"ע. וצ"ל דהפ"מ ג' ח"רי בסתם סכין שאינו נקי ויש צעק, אבל בידוע שהסכין נקי יש להקל גם לשי' הפ"מ ג'.

פעיף ג' בהג"ה: ושומן של בשר דינו כבשר עצמו. עי' ט"ז סק"ה [בשם צ"י דמרק של בשר דינו כבשר עצמו, ובשם רבינו יונה כתב דיש לו דין תבשיל של בשר אם הוא ללול, ואם הוא עב כמו ירקות דינו כבשר], ועי' פר"ח רס"י ז"ח [זהא דשו"ע שאם נתערב מין בשאינו מינו כגון חתיכת חלב שנתערב כבשר יטעמנו עכו"ם וכו', וכחז הפ"ח דמזה משמע דחלב דהיינו תרבא ובשר הוי מין בשאינו מינו, וכן הלכה]. ועי' ט"ז וש"ך שם [שכתבו ג"כ הכי, אבל הש"ך הביא מדברי ראב"ן שכתב דחלב ובשר טעמן שוה, וכחז הש"ך דצ"ל דמיירי כבשר שמן]. ועמ"ש עה"ג [מכמ"ק זוה באורך]. וקוסי' ז"ב. ועי'

תנשיל של בשר אחר תנשיל של גבינה אם נגע בהן בידיו (בשערים והג"ה שער דורה). שמש המשמש בסעודה ונוגע באוכלין א"ל נטילה דלא הנריכו נטילה רק לאוכלים (ב"י בשם רש"י). ד. מי שאכל גבינה ורוצה לאכול בשר צריך לבער מעל השלחן שיורי פת שאכלו עם הגבינה ואסור לאכול גבינה על מפה שאכלו בה בשר (וכן להיפך אסור) (כן משמע בארוך) וכ"ש שאסור לחתוך גבינה אפי'.

דעת תורה

גבינה מותר, ועפמ"ג במש"ז או"ח רס"י קע"ג [מה שצ"ן לדברי הש"ך בכאן וס"י ז"ט דמותר אף לכתחילה, ומיהו הר"ז פסק דשרי רק בדיעבד וכו' ע"ש]. ועי' פתחי תשובה סק"ז [מ"ש בכוונת הש"ך דר"ל אפי' אם אין ששים נגד הטוח בעין שע"פ הקדירה וכו'], ועי' מש"ז או"ח הנ"ל [וז"ל: אבל אם נפל גבינה לתנשיל מותר דהתם כבר נתבטל בס' והיינו שלא רחוצה יפה, הא לא הודחה כלל אין זו ששים יע"ש בס"י ז"ה]. ועי' פתחי תשובה שנדפס מחדש שחור זו בעלמו, ועי' א"ר באו"ח שם שהשיג על הש"ך בזה ותי' קו' הש"ך דבס"י ז"ה כתב רמ"א דהמנהג לאסור לכתחילה, וכאן מותר אף לכתחילה, [וכ"ה בבאה"ט כאן], ושיורי צרכה כאן [שכ' בשם הכלבו וז"ל תנשיל שנתבשל בקדירה שכבר נשלו בה בשר והודחה יפה יפה מותר לאכלו בחלב וכן תנשיל שנתבשל בקדירה חולצת וכו' יע"ש עוד מדברי הא"ר הנז' ע"ש]. וכ"ה בבית לחם יהודה כאן [עי' בפתחי תשובה סק"ז שהעמיק דבריו]. ועי' מש"ז סק"ז דלענין להגעיל כלי מבשר לחלב [דאין מגעילין רק אם נטרף או בער"פ], הוא הדין ללזן אסור, ועפמ"ג או"ח ס"י תק"ט דנוהגין להטריף מקודם ואח"כ מגעילין.

פעיף ד': וכ"ש שאסור לחתוך גבינה (וכו' *). עי' שיורי צרכה דין ל"ט בזה

ובעיקר דינו של הפמ"ג יש לדון דכיון דלשי' כמה פוסקים סגי בשעה א', ולשי' כמה פוסקים לזון לא הוי דבר חריף, א"כ י"ל דהוי ספק ספיקא וצפרט אם הסכין אינו בן יומו ודאי יש להקל, גם י"ל דלא שייך בזה ב' הטעמים [משום מה צריך לשהות ו' שעות] שהוצא בט"ז רס"י זה [טעם א' שהבשר מוציא שומן ומושך עד זמן ארוך, וטעם ב' מ"ש הרמב"ם משום בשר שצין השינים ע"ש]. לכו"ע סגי בזה בשעה א' עכ"פ, וצפרט דסכין של חלב רוב תשמישו בצונן, ולכן יש להקל לענ"ד, ועי' כנסת חכמי ישראל ס"י קס"ג. ועי' חשל אברהם שבגליון השו"ע או"ח ס"י קע"ג בדין זיעה של בשר אם מותר לאכול אח"כ חלב. [וכבר הוצאו דבריו לעיל בקינור]. ועי' טוב טעם ודעת מהד"ג ס"י קפ"ג בדין אכל בשר אם מותר לאכול אח"כ תנשיל שנתבשל בכלי חלב בן יומו [יעו"ש שכתב דמי שאוסר מציא לידי גיחוך והדבר פשוט שמוותר ולית מאן דחש לאיסור כיון דהוי נ"ט בר נ"ט דהוי טעם קלוש, וע"ש עוד כמה טעמים להיתר]. ומדברי פמ"ג ס"י תנ"ד הנ"ל נראה דאסור [דהא אסר לאכול הצנן שבלע מהסכין וכמו"כ בתנשיל שנתבשל בכלי חלב].

ועי' ש"ך כאן סקי"ט [מ"ש דבשו"ע כאן אשמעינן דאפי' אם נתבשל בקדירה של בשר שלא הודחה יפה דהוי קצת ממשות דאסור לאכלו עם גבינה ביחד, מ"מ אח"ז מותר, דאל"כ הרי מבואר ברס"י ז"ה דאף ביחד עם

(* עשו"ת מהרש"ם ח"א ס"י קצ"ז).